

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

22. februar 1962

680. meddelelse

A. Forsøgsresultater

Forsøg med stigende mængder kalksalpeter til vinterraps 1956—1961

Ved statens forsøgsstationer er der i årene 1956-61 gennemført forsøg med stigende mængder kalksalpeter til vinterraps. Der er prøvet 0, 400, 800, 1200 og 1600 kg pr. ha. Forsøgene er udført på lermuldet jord, ved Lyngby fra 1956 og ved Aarslev, Rønhave og Ødum fra 1957, ialt 20 forsøg, idet forsøget ved Rønhave 1958 måtte kasseres på grund af mangelfuld overvintring.

Vinterrapsens forfrugt har overvejende været korn. Som grundgødskning er anvendt 200-400 kg superfosfat og 120-455 kg kaligødning pr. ha. Forsøgs-gødningen er udbragt ad een gang i tidligt forår, når rapsens vækst var begyndt. Fraregnet Lyngby 1956, hvor såningen foregik om foråret i dæksæd, er rapsen sået uden dæksæd, gennemsnitlig 27. august. Der er anvendt radsåning på 50-60 cm rækkeafstand og 6-8 kg udsæd pr. ha. Spiring, overvintring og vækst har med en enkelt undtagelse været god. Moderate angreb af skadedyr er holdt nede ved gentagne pudringer med kemiske midler, så skade af disse angreb har været uden eller næsten uden betydning. I nogle forsøg har småfugle forårsaget frøspild, mest i forsøgsled 1, der modner tidligst, men også denne skade har gennemgående været af ringe omfang, og forsøgene må betegnes som vel gennemførte.

I nedenstående oversigt er meddelt forsøgenes hovedresultater. Frøudbyttet er angivet med 9 pct. vandindhold:

Forsøgsled	kg kalksalpeter pr. ha	hkg. pr ha					pct. i frøet		1000-korns vægt g	Modningsdato i juli
		frø		rå-fedt	rå-protein	rå-fedt	rå-protein			
		ialt	pr. tillæg af kalks.							
1	0	15.8	—	7.0	3.1	44.3	19.4	4.8	18.	
2	400	23.8	8.0	10.4	4.7	43.5	19.6	4.8	19.	
3	800	28.8	5.0	12.8	6.3	42.2	21.7	5.0	22.	
4	1200	30.8	2.0	12.5	7.1	40.6	22.9	5.2	23.	
5	1600	31.7	0.9	12.7	7.6	40.0	23.8	5.2	24.	

Udbyttet af såvel frø som råfedt og råprotein er stigende fra forsøgsled 1 til forsøgsled 5, ialt henholdsvis 15,9, 5,7 og 4,4 hkg pr. ha, men merudbyttet pr. tillæg af kalksalpeter aftager stærkt med øget gødsning. For 1., 2., 3. og 4. tillæg af 400 kg kalksalpeter pr. ha har merudbyttet af frø således været henholdsvis 8,0, 5,0, 2,0 og 0,9 hkg pr. ha. Frøets råfedtindhold aftager, og dets råproteinindhold og kornvægt tiltager med stigende salpetermængde. Ved øget gødsning udsættes modningen.

Rentabel anvendelse af kalksalpeter til vinterraps er afhængig af prisen på rapsfrøet. Med en frøpris på 80-90 øre pr. kg vil der på grundlag af de her refererede forsøgsresultater, der er frembragt med veludviklede afgrøder, i reglen være rentabel anvendelse for 1000-1200 kg kalksalpeter pr. ha til vinterraps og i enkelte tilfælde for endnu større mængder.

Bilag til 680. meddelelse

Forsøg med stigende mængder kalksalpeter til vinterraps
Gennemsnit 1956—61

Forsøgsled	kg kalksalpeter pr. ha	hkg frø pr. ha				hkg halm pr. ha
		Lyngby	Aarslev	Rønhave	Ødum	
	Antal forsøg:	6	5	4	5	20
1	0	17.0	20.4	15.3	10.0	48.8
2	400	24.9	27.7	23.0	19.4	70.4
3	800	28.5	32.1	32.4	23.1	80.5
4	1200	30.0	34.2	34.6	25.3	85.8
5	1600	31.1	34.6	35.2	26.8	91.0